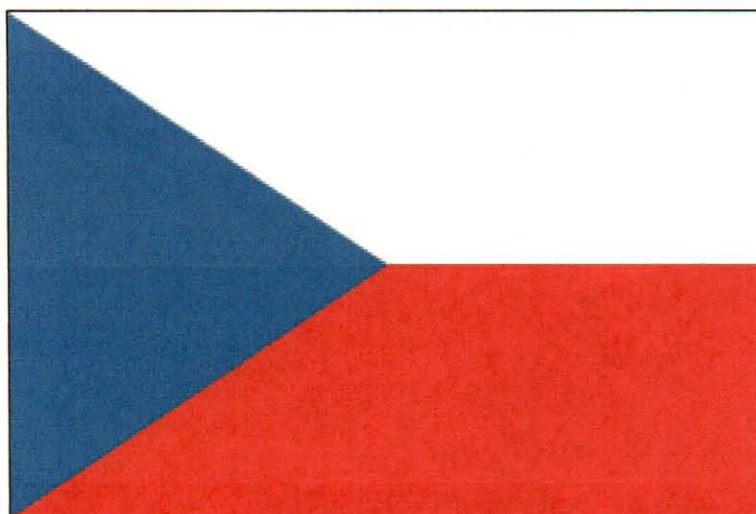

CZECH LANGUAGE PUZZLE BOOKLET

**Doufáme, že vám tato sbírka křížovek
pomůže strávit čas**

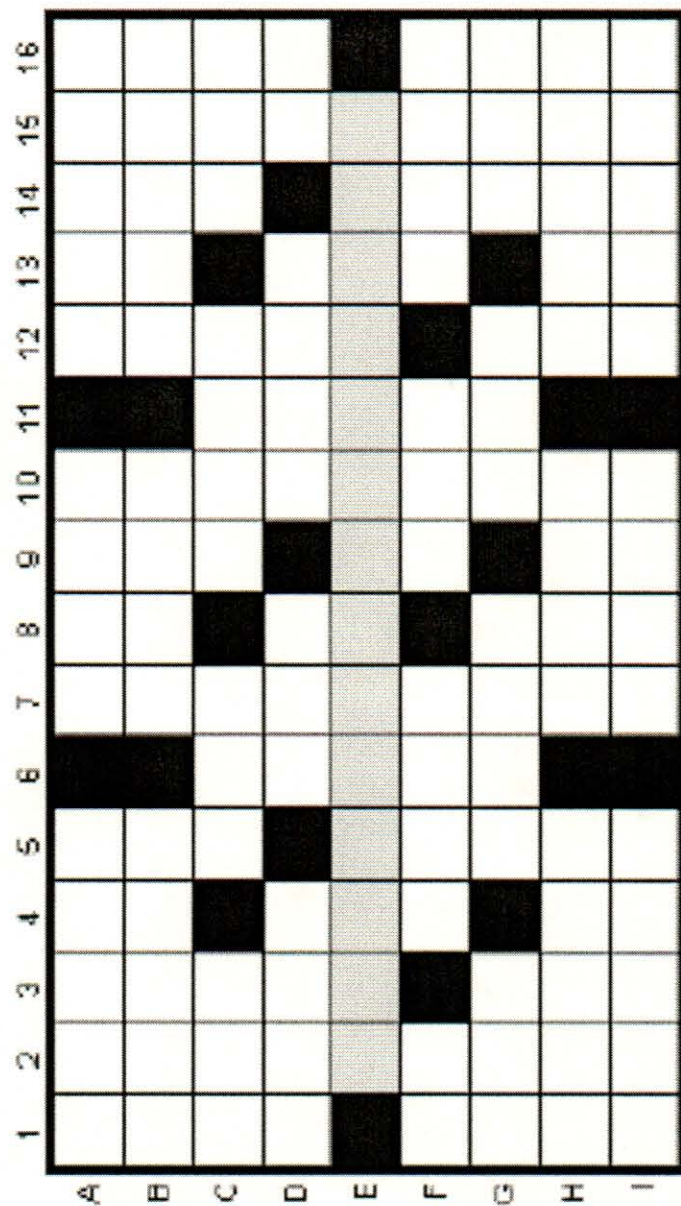
**We hope this collection of crosswords
helps you pass the time**

Foreign National Resettlement Project

v.1

Nejvyšší purkrabí

Od roku 1826 do roku 1843 byl nejvyšším purkrabím Království českého Karel Chotek, který pocházel ze starého českého vládyckého a později hraběcího rodu. Chotkovi funice dávala značné možnosti, kterých plně využil. Obzvláště pečoval o Prahu. Jeho zásluhou vznikaly rozsáhlé ... (viz. **tajenka**) a přestavba starých; byla například zbudována dávno potřebná silnice spojující serpentinu Klárov a ulici Na baště a při jejím horním vyústění ke Královskému letohrádku vznikly nové sady - obojí dnes nese Chotkovo jméno.

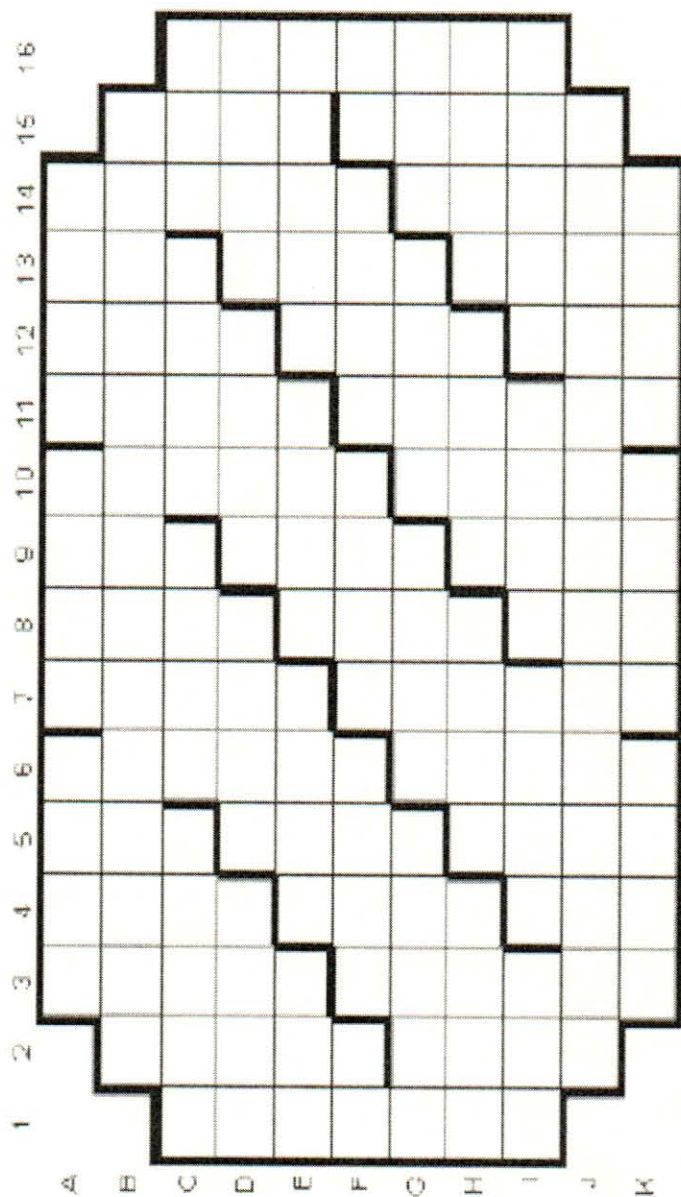
VODOROVNĚ: A. Dojetí; vojenský útvar; český skladatel. - B. Panamský polšták; jltro; druh slinivce. - C. Letadlo; souhlas; mongolský pastevce; zakončení šachové hry. - D. Výstavnější dům; ženská jméno; jízdní voják (zastarale); římských 501. - E. Tajenka. - F. Citoslovce podivu; útok; vliv; Vermův kapitán. - G. Měnová jednotka Maccaa; jméno herce Flahy; dědina; žádná věc. - H. Umývadlo; kalifornské město; věčné spojení. - I. Šlépěje; dílčí rozpočet; krmít.

SVISLE: 1. Žák; nizozemský malíř. - 2. Upravit pomocí marinády. - 3. Kolem; barvivo na vejce. - 4. Značka vápníku; druh papíru; přímát. - 5. Karty; kapaliný k narkóze. - 6. Žádným směrem. - 7. Výzývavost. - 8. Popěvek; značka americká; vládko. - 9. Belkárská řeka; dovednost; um. - 10. Vykonat obřad nastolení krále. - 11. Ženské jméno. - 12. Tajný list z vězení; Němec. - 13. SPZ Prahy; iniciály básníka Nėkrasova; SPZ Svítav. - 14. Alkoholický nápoj; určovat hodnotu. - 15. Členové vrcholné vědecké instituce. - 16. Francouzský herec; kuchyňská potřeba.

Pomůcka: Cima, Hals, Lukas.

Abeceda jazzu III.

Swing se zrodil po velké hospodářské krizi, kdy i ... (1. **tajenka**) se odsouvaly do pozadí, běloši hráli černoštější a černoši se přizpůsobovali evropským trendům. Swing byla epocha velkých orchestrů - big bandů, bílí a černí zakládali společné soubory. Byl to ... (2. **tajenka**), v němž se každý s každým setkal na půli cesty. Swingu se zmožnila téměř výlučně taneční a populární hudba. Mezi černošskými big bandy vynikal např. Count Basie, mezi bělošskými Benny Goodman, bratři Dorseyové nebo Glenn Miller.

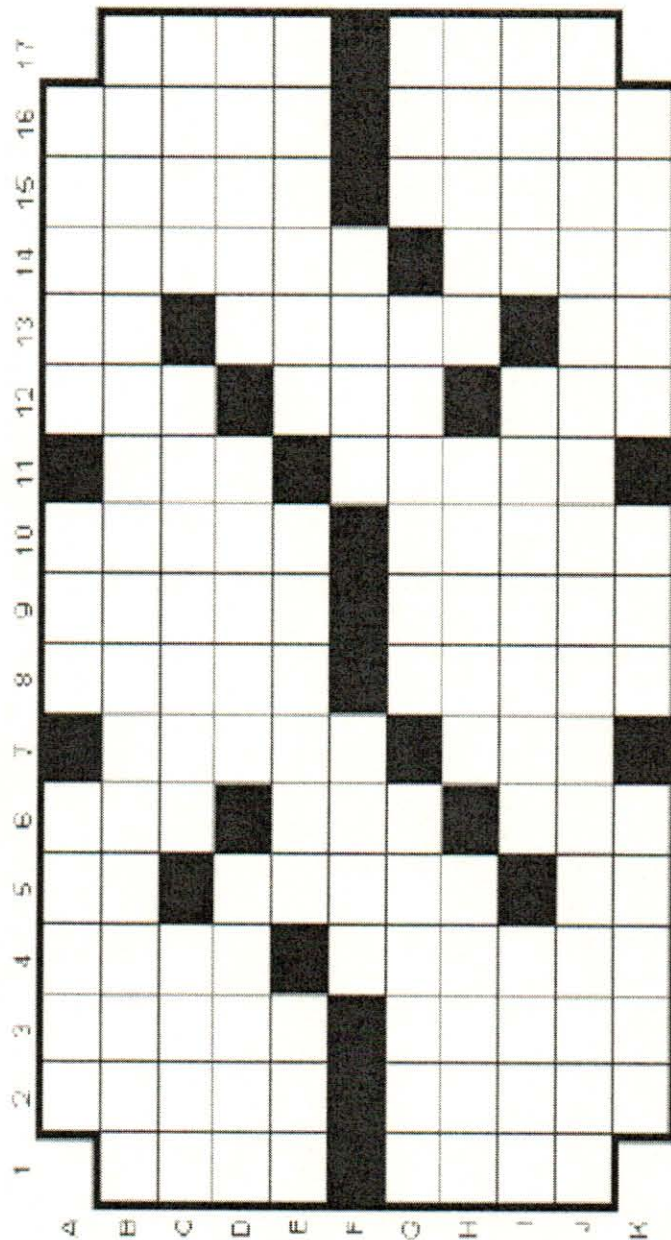

VODOROVNĚ: A. Situace; prodloužená boční zeď; podoba. - B. 2. **tajenka**. - C. Radiolokátor; záchrana (nálečné); soubor; stírač prachu. - D. Jímek (zastarale); svinovací závěsy; italské město; slovenská vesnice. - E. Mistrovský stupeň v džudu; stařena (obecně); pokyn; obec u Karlových Varů. - F. Předložka; tropická dřevina; přestavní hráze; rostlina podobná trávě; včeli přibyték. - G. Horko; část nohy; notový zápis jednoho hlasu; číslíčka. - H. Bod v džudu; zakrslé stromy (fidce); borka; bájný mořský živočich (zastarale). - I. Ovocná zahrada; rýžový líkér; místo v poušti s bujnou vegetací; deska na zlomeninu. - J. 1. **tajenka**. - K. Rovněž; asijské plátidlo; letadla.

SVISLE: 1. Genealogie. - 2. Těžký kovový prvek; druh pásovice. - 3. Typ automobilové karoserie; dlat peníze. - 4. Síla; německé město; judský král. - 5. Polní plošná míra; jtro; element chůze. - 6. Produkce; neřašované. - 7. Jméno víka z knih džungli; divadelní pracovník. - 8. Značka tónu; vojenské jednotky; primáti. - 9. Temnota; africká antilopa; trutnovský podnik. - 10. Výstupek oltářní části chrámu; kunyř (slovensky). - 11. Dráha; tunelář (slangové). - 12. Čirá kapalina; italské plátidlo; předložka. - 13. Japonská lovkyně ústřic; šumivé víno; duchovenstvo (fidce). - 14. Aktivní směška; tragická událost. - 15. Sušický podnik; rozjímání. - 16. Tenká vrstva (zastarale).

Roztodičná zvířata III.

Mara je patagonický hrošavec patřící k morčatovitým. Je to poněkud zvláštní zvíře; vypadá, jako by bylo složeno z několika dalších; má zaječčí čumáček, králičí uši; tenké veverčí přední končetiny a zajíci podobné ... (1. **tajenka**). Na máře jsou nejkrásnější oči, vroubené dlouhými hustými řasami. Ty však nejsou ozdobou, slouží jako ochranná clona, která stíní oči, když se mára vyhřívá na slunci, ale chrání je i před větrem, který zvedá celé mraky písku. Není žádný trpaslík, měří až tři čtvrtě metru a váží okolo 16 kilogramů. Máry jsou ... (2. **tajenka**), která se při sebemenším šramotu dávají na útěk a mohou dokonce umřít od leknutí.

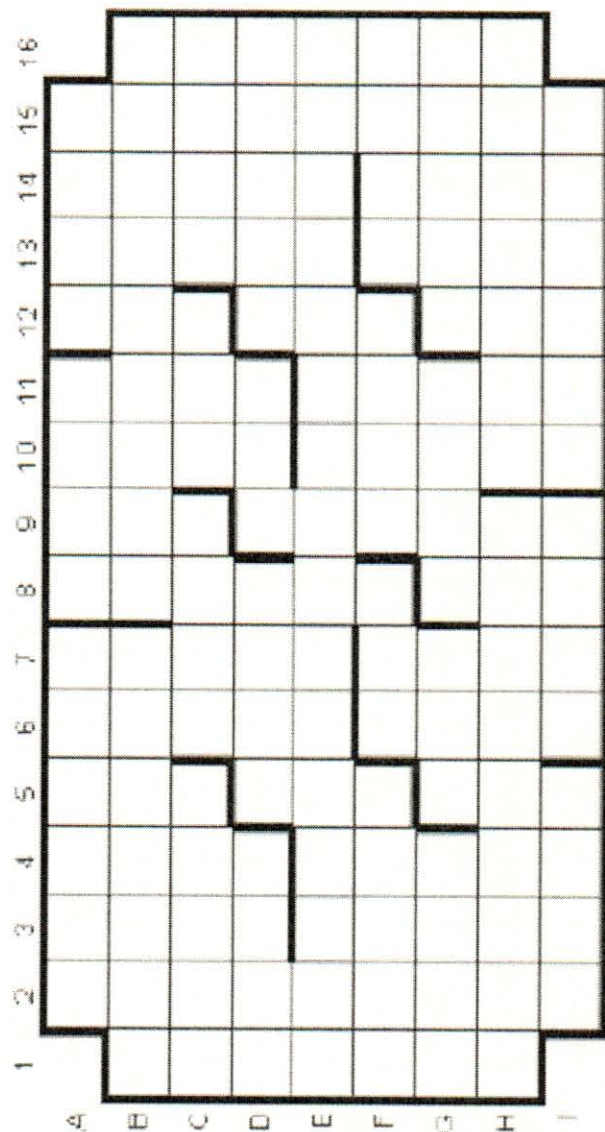
VODOROVNĚ: A. Zármutek; chňap; pohlavně dospělý hmyz. - B. 1. **tajenka**. - C. Ptačí citoslovce; začátek; lesní šelma. - D. Slovenský "otřes"; italské město; obec u Zvolena. - E. SPZ Náchoda; stáží; středověká plachetnice. - F. Voda v plynném skupenství; hudební značka. - G. Zbytky; osídla; citoslovce syčení. - H. Francouzská řeka; hluboký útum mozkové činnosti; opěrný bod (knížně). - I. Podnik v Chebu; starý druh železného pluhu; opevněné sídlo. - J. 2. **tajenka**. - K. Mušstva; tibetský skot; ženské jméno.

SVISLE: 1. Zaupění; osávení. - 2. Doprovod; číslanka. - 3. Značka našich aut; intriky. - 4. Jméno režiséra Kazana; středověký stánek. - 5. Značka dnu; houfy; iniciály zpěváka Mládky. 6. Mys; setiny hektaru; obec u Náchoda. - 7. Vonná tráva; sůl (lékárenský). - 8. Podávat léky; značka vína. - 9. Azalka; udobí. - 10. Pětník (zastarale); naše nejčastější příjmení. - 11. 24 hodin; náhle. - 12. Anglický "inkoust"; kocour (nářečně); žabí citoslovce. - 13. Řecké písmeno; obyvatel severní Sumatry; slovenský "jít". - 14. Turecká metropole; levý přítok Labe. - 15. Druh holandského syra; ohledně. - 16. Slovenský "ohniček"; domácky Svaťava. - 17. Indiánský kmen; set.

Pomůcka: Ella, ink, sopor, Yana.

Ptáci a čas

Angličtí vědci podrobili experimentům hrdličky; narušením jejich biologické časomíry zjistili zajímavé vztahy v měření času. Za normálních okolností tvoří hrdličky harmonický pár a při sezení na hnízdě se vzorně střídají. Pávo přilétá k hnízdu sameček, aby vystřídal samečku. Ta se vrací až pozdě odpoledne, kdy znovu přebírá péči o ... (**tajenka**). Stačí však, aby vědci samečkům ranní nástup o několik hodin oddělili a idylické vztahy ptačího páru jsou ty tam. Večer se samečka dožaduje uvolnění hnízda, zatímco sameček je odmítá opustit. Oba ptáci se do sebe pustí zobáky i křídly a tloučou se hlava nehlava. V pozadí konfliktu stojí právě rozdíly v měření času. Samečka se řídí hodinami, které ji signalizují, že nastalo pozdní odpoledne a je proto na čase vrátit se k plnění rodičovských povinností. Sameček však měří délku svého sezení jinými stopkami a dobře ví, že nesedí na vejích dost dlouho.

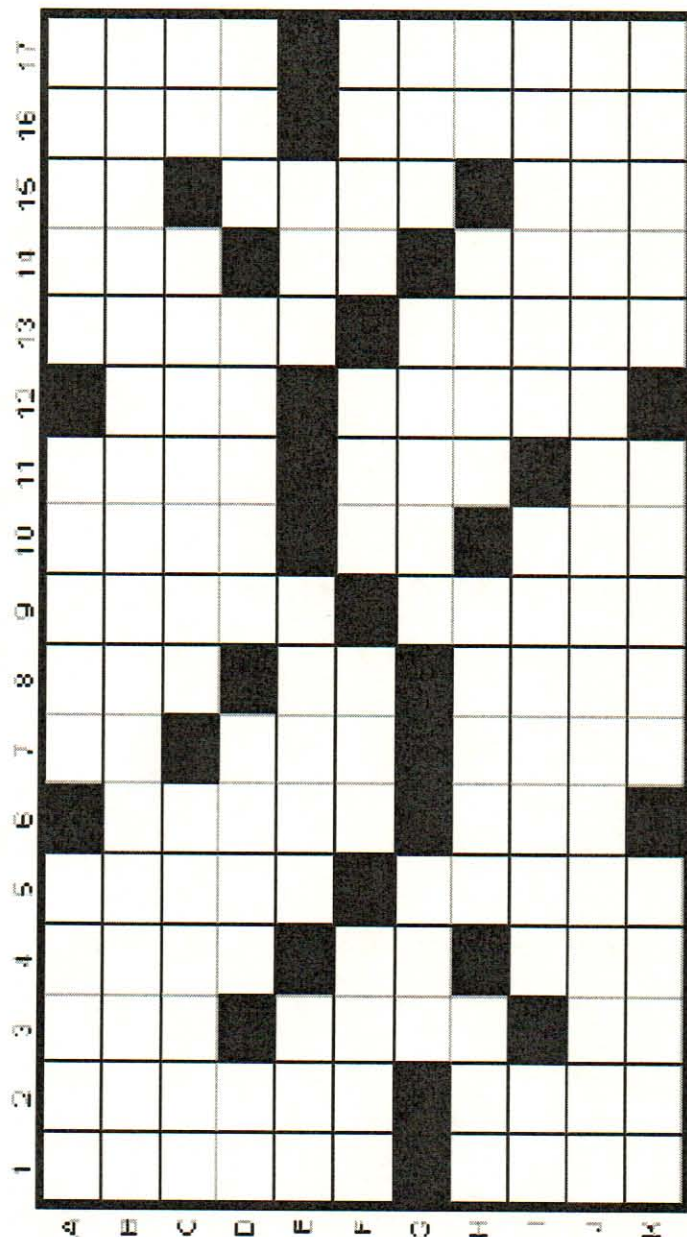
VODOROVNĚ: A. Značka limonády; odvěta; napadení. - B. Běloruský prozaik; bol spojený s příjemným citem. - C. Chemický prvek; vojenská jednotka; kopytnatce; polovina (nářečné). D. Bývalá zkratka Mongolska; město ve Finsku; český svatební tanec; druh karty. - E. - **Tajenka**. - F. Souzvuk tónů; kusy ledu; náš předválečný hokejista; textilní stroj. - G. Český malíř; hlas trubky; jednotka duté míry; elektroda. - H. Znaky zděděné po vzdálených předcích; značka auta. - I. Evropan; rytmická jednotka; nástrahy.

SVISLE: 1. Mořská ryba. - 2. Nacpati. - 3. Český jazykovědec (Václav); doplnit. - 4. Chudozubý savec; slovenská řeka. - 5. Incidály francouzského chemika Thénarda; úd (zastarale). - 6. Uherský povstalec; udělení jména (slovensky). 7. Okolní prostředí; hrdina staroindického eposu. - 8. Vchody; sportovní potřeba. - 9. Eládka (domáčky); tyč k mívení těsta. - 10. Takhle; v hudbě "ponuře". - 11. Kámení trumf, obvod. - 12. Cizí polní míra; temnota; spojka. - 13. Dráhový kámen; možná. - 14. Potrat; pouzdro na šipky. - 15. Bývalé tělocvičné nářadí. - 16. Natírat lekem.

Pomůcka: ěrtí, Karpjuk, Oulu, tetro.

Pražské paláce II.

Morzinský palác v Nerudově ulici patří k nejvýznamnějším pražským barokním architekturám; byl postaven v roce 1714 podle projektu G. Santiniho. Jeho balkon podpírají ... (**1. tajenka**) Maurů, nad portály jsou umístěna alegorická poprsí Den a Noc a na etice stojí ... (**2. tajenka**). Sochařská výzdoba je dílem představitele české barokní plastiky Ferdinanda Maximiliána Brokoffa.

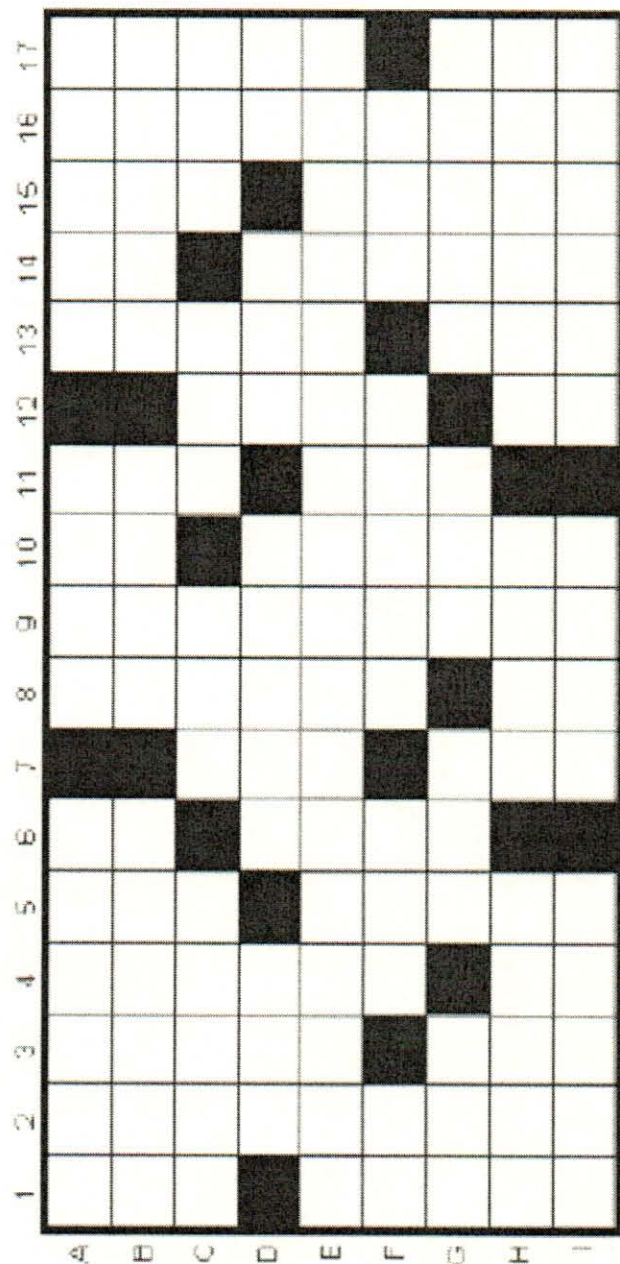
VODOROVNĚ: **A.** Odstranit kožětem; polotuhá hmota; zůstat (obecně). - **B. 1. tajenka.** - **C.** Mužské jméno; nepatrný obnos; chemická značka hliníku. - **D.** Předložka; protiklad; záliba (slovensky); kus ledu. - **E.** Umělý jazyk; hořká žaludeční léky; SPZ Rukovníka. - **F.** Šetmost; spojka; uzlíček v tkanině; slovenská řeč. - **G.** Vlákno k šití; jetelčnan; bělověská kyselka. - **H.** Dlouhá kožšina kolem krku; období; konec modlitby; označení bulharských letadel. - **I.** Značka kosmetiky; krásné umění (zastarale); sloučenina bromu. **J. 2. tajenka.** - **K.** Nebezpečný stav vývoje; druh bot; rektorský sat.

SVISLE: **1.** Svrhnout; obyvatel Pyrenejí. - **2.** Účelný postup; odvětví. - **3.** Období; zasklené otvory; citoslovce zasmání. - **4.** Krátký kabát; ptačí citoslovce; silný nerost. - **5.** Zvířecí noha; cile. - **6.** Divadelní úvaz; remíza v šachu. - **7.** SPZ Pěku; usazenina; druh satí. - **8.** SPZ Prahy; karetní výraz; nemocné. - **9.** Český loutkář; český zápasník. - **10.** Námět; předložka; sledkovodní ryba (neodborně). - **11.** Staroegyptský posvátný býk; divů jméno; popěvek. - **12.** Zrak; uctívání bytost (obecně). - **13.** Mužské jméno; italský přístav. - **14.** Stavky; povzdech; druh hvězd. - **15.** Ukazovací zájmeno; druh koření; rozdrčená hmota. - **16.** Starověký kočovník; zhotovená lůž. - **17.** Úvaz dřevních cév; pozdrav.

Pomůcka: LZ, mlát, moudr, mlk.

Abeceda jazzu II.

Tradiční jazz vznikl podle jazzových legend někdy na přelomu století v New Orleansu. Jeho styl se nejprve prosadil v dechových pochodových kapelách, do nichž černoští hráči, neznalí hry z not, začali vnášet svou praxi improvizace podle sluchu a spontánního cítění a ozdobování melodie. Podobné kapely vyhrávaly i v tanečních a zábavních lokálech a postupně se styl přenesl i na sever, kde se v Chicagu a New Yorku s jazzem seznámili také běloši. Spontánní muzdrování tradičního jazzu přitahuje nejen jazzové veterány, k historickým osobnostem patří ... (**tajenka**) trumpetista Joe Oliver (1885-1938).

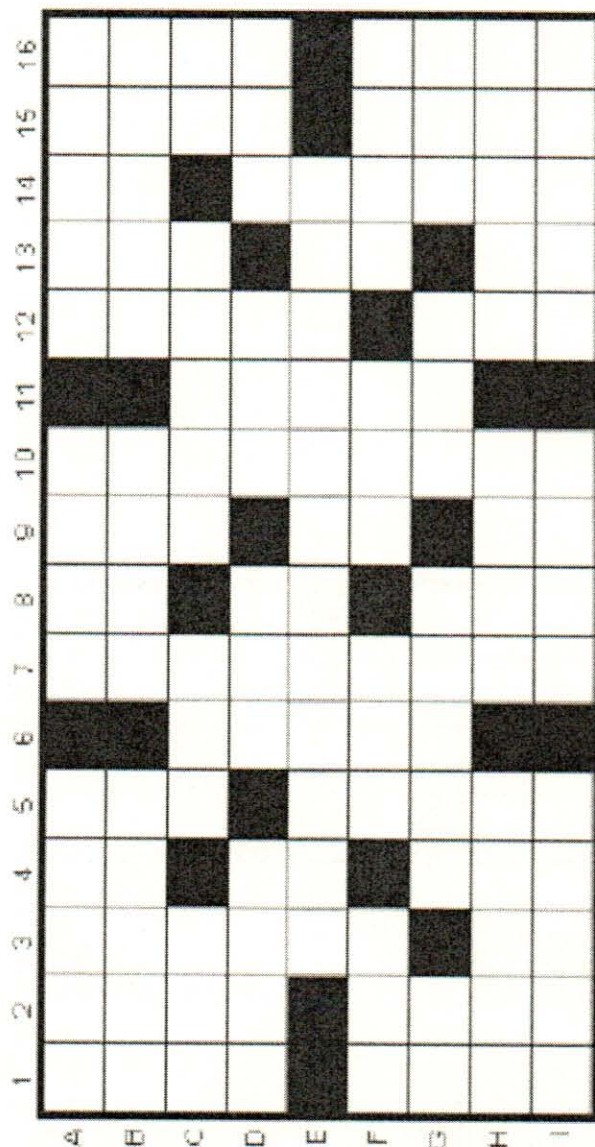
VODOROVNĚ: A. Střed po kapkách; jméno psa; kypřít motykou. - B. Ráže; rukavičkářská useň; kolem. - C. Lesní byliny; zkratka Mezinárodního sdružení univerzit; sedlina; předpověď. - D. Druh papouška; souzvuk; polní plodina; ukazovadl zájmeno. - E. **Tajenka.** - F. Citoslovce troubení; pobídka; výrobek (obecně); francouzsky "moře". - G. Domácké mužské jméno; polní plošná míra; primitivní plavidlo; název přípravku na mytí skel. - H. Podzemní místnost; opadání (luně); zimní světlo. - I. Slovenská hora; hudební značky; zobrazení bůžka lásky.

SVISLE: 1. Čidlo zraku; osvědčení. - 2. Přítelkyně. - 3. Poplach; ženský zpěvní hlas. - 4. Velký plochý člun; název písmene. - 5. Spojka; zvířecí nohy. - 6. SpZ Třebíč; ilhovina z rýže. - 7. Slovenský "jak"; proud (básnický). - 8. Záporný iont; předložka. - 9. Provést urgenci. - 10. Primát; přičiny. - 11. Korýš; vření. - 12. Kaprovitá ryba; značka volampéru. - 13. Druh mouchy; obruba obrazu. - 14. Označení českých letadel; japonský šat. - 15. Znoj; mužský zpěvní hlas. - 16. Opakování stejných hlásek na začátku slov ve verších. - 17. Listnatý strom; pohyb vzduchem.

Pomůcka: AUU, mer, Ronal.

Autor bajek

Francouzský básník, dramatik, především však autor světové proslulých bajek Jean de La Fontaine, žil v letech 1621-1695. Studoval nejprve bohosloví, ale záhy přešel na práva a stal se pak advokátem. Když se uvolnilo otzovo místo lesního správce, vrátil se do rodného města Châteaue-Thierry a uřad převzal. Oženil se, avšak manželství záhy ztroskotalo. Povolaní neodpovídalo jeho představám, a proto opustil lesy a až do konce života žil beztarostným a pohodlným životem u svých šlechtických přátel. Byl všude vítán a obliben pro své vyřčené a zpěvné verše. La Fontainovy básně byly zprvu světácky bujné, někdy inspirované G. Boccacciem. Když se však seznámil s N. Boileauem-Despreauxem, Moliérem a J. B. Racinem, obrátil se především k bajkám. Od roku 1668 do roku 1674 jich vyšlo ve dvanácti svazcích pětých 245. Každá z nich je mistrná satirická ... (tajenka) francouzské společnosti 17. století i humanistickou alegorií lidského života.

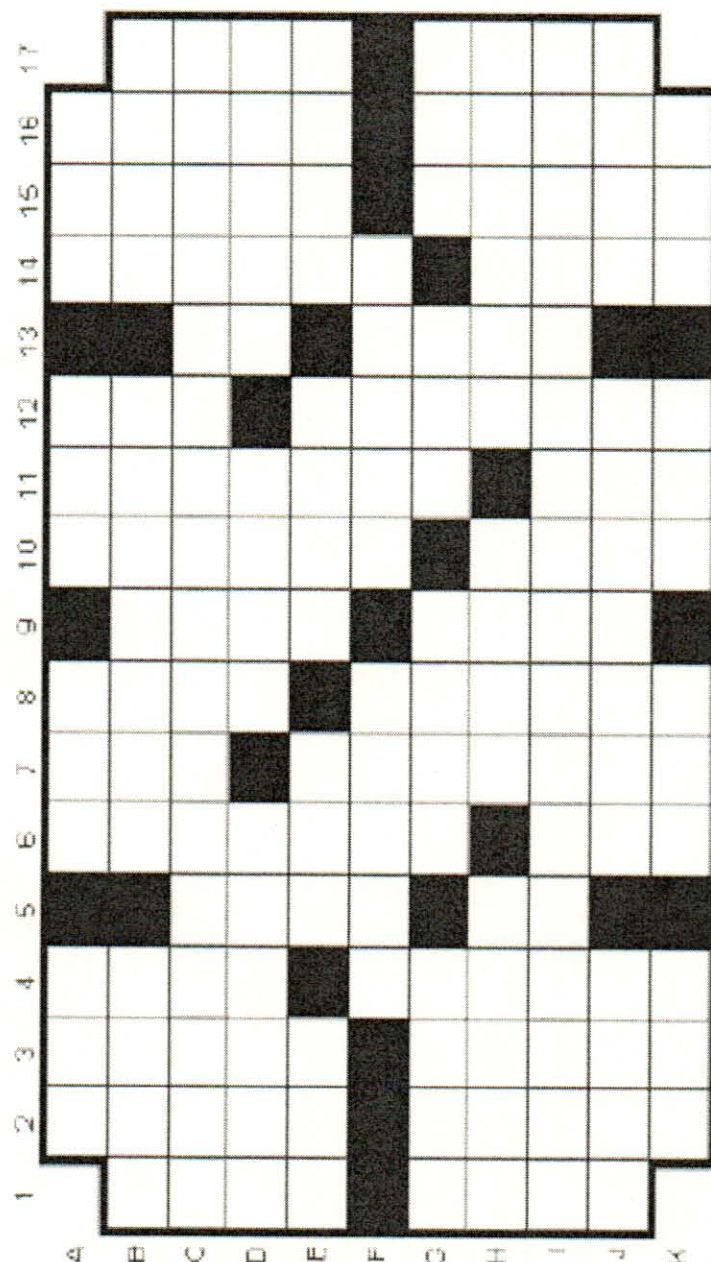
VODOROVNĚ: A. Český zpěvák; bicykl; ozdoba jelena. - B. Druh papouška; palivo; ženské jméno. - C. Jednotka intenzity zvuku; Cikán; zevní léky; název hlásky. - D. Okrajový dravý pták; část úst; prkenný strop (nálepně); křandý. - E. Tajenka. - F. Německý spisovatel; jednotka množství informace; kujná látka; tmovník. - G. Přelidka; český lidový tanec; část krku; japonská potápěčka. - H. Lichokopýtník s pohyblivým rypákem; vodní tok; podbradek. - I. Hořčiny; nizozemské město; vydávání.

SVISLE: 1. Jihočeská hora; hesla. - 2. Dravý pták; práce. - 3. Lyrickopická básně; pozdrav. - 4. Německý "on"; vozkovo dítoslovce; klad. - 5. Ledovcový kotol; ohrazený lesní pozemek. - 6. Značka Evyčáky. - 7. Vysvětlivky. - 8. Spz Ostravy; ukazovad zájmeno; sloni zub. - 9. Místo, kde se těží kámen; iniciály novináře Konráda; značka kusu. - 10. Pečovat. - 11. Snížení ceny. - 12. Vzárušený stav; špatně. - 13. Janinský paša; přitakání; značka americká. - 14. Korejská dynastie; železný. - 15. Kujné železo; mužské jméno. - 16. Vlida; anglický "úlovek".

Pomůcka: Elst, take.

Roztodivná zvířata II.

K hodiavcům patří ... (**1. tajemka**), který je rozšířen v Zakavkazsku, Malé Asii, na Ukrajině a Balkánu a je ho možné občas spatřit i v Maďarsku. Tento slepý "krtek" má velkou hlavu, která téměř postrádá krk a hrad přechází ve válcovité asi 20 cm dlouhé tělo. Nemá ani ocas, ušní boltce jsou nevyvinuté a ... (**2. tajemka**). Takový obyvatel podzemních chodeb však pro hloubení moc smyslů nepotřebuje. Nory prohrabává s postranními chodbami a hlavou vytlačuje na povrch nepotřebnou zem. Velká část slepce "okrsku" bývá pokryta vyhánanou zemí.

VODOROVNĚ: A. Rybářská síť; proutěná nádoba; ševcovské lepidlo; SPZ Teplic. - B. Zasklený otvor ve zdi; osmána archu; český spisovatel. - C. **První tajemka**. - D. Kilsna; druh trámového spojení; Nedbálovo jméno. - E. Souhlas; anglický "inkoust"; anglický "sňed"; pokladny. - F. Paní; uzence. - G. Filmová hvězda; mužské jméno; fecká písmeno; Královopolské strojíny (zkratka). - H. Výrobce kloubků; syntetický kaučuk; obyvatel severní části Slovenska. **I. Druhá tajemka**. - J. Nealkoholické pivo; oblepti; druh slitiny. - K. Zakavkazský drnkací nástroj; klepáč; rýnský čun; šid vlákně.

SVISLE: 1. Slovenský "osička"; stůj. - 2. Dispozice; ovínovat. - 3. Souřadící spojka; ženské jméno. - 4. Staré početní jednotky; dobře leštěný vápenec. - 5. Jméno režiséra Kazana; název písmene. - 6. Hostinec mimo obec (zastarale); pohled (knižně). - 7. Číslovka; platejs. - 8. Chuť (zastarale); mourovatý kocour. - 9. Starověký stět; svazek obilí. - 10. Netkaná plochá šňůra; planetka. - 11. Zbavené kapek; SPZ Trnavy. - 12. Zaniklá šachová figura; do té míry. - 13. Nebo (nářeční); peřinka. - 14. Mořské ryby; japonský národní park. - 15. Tlapka; ohledně. - 16. Hmoty na záruvzdornou vydlívku; trávník. - 17. Mléčné výrobky; blouznit.